

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ**

**ФОРМУВАННЯ СТАЛОГО
ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали V Міжнародної
науково-практичної конференції**

19 грудня 2024 року

Конференцію присвячено пам'яті Леоніда Яковича Новаковського,
академіка НААН України, доктора економічних наук, професора,
Почесного землевпорядника України, Заслуженого діяча науки і техніки України

Київ 2025

УДК 332.36

Формування сталого землекористування: проблеми та перспективи : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 19 грудня 2024 р.). Київ : Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2025. 103 с.

Видання містить матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Формування сталого землекористування: проблеми та перспективи». Тематика конференції відображає комплексність, міждисциплінарність і багатовекторність проблем формування сталого землекористування та інноваційних підходів до їх вирішення. У тезах доповідей учасників представлено технічні, організаційні, економічні, екологічні та соціальні засади забезпечення формування сталого землекористування.

Матеріали збірника будуть корисними для фахівців у сфері землеустрою, геодезії, картографії, містобудування, геоінформаційних технологій та ін.

The publication contains materials of the V International scientific-practical conference "Formation of sustainable land use: problems and prospects". The theme of the conference reflects the complexity, interdisciplinarity and multi-vector nature of the problems of sustainable land use formation and innovative approaches to their solution. The participants' reports present the technical, organizational, economic, environmental and social principles of ensuring the formation of sustainable land use.

The materials of the collection will be useful for specialists in the field of land management, geodesy, cartography, urban planning, geographic information technologies, etc.

Матеріали подано в авторській редакції

Materials are submitted in the author's edition

Рекомендовано до друку вченою радою
Інституту землекористування Національної академії аграрних наук України
(протокол № 2-2 від 24 лютого 2025 р.)

ISBN 978-617-8571-19-1

© Інститут землекористування НААН України, 2025
The Institute of Land Management of National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine, 2025

СЕКЦІЯ 11.

ІННОВАЦІЇ У РОЗВИТКУ ЗЕМЛЕУСТРОЮ, ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ І МОНІТОРИНГУ ЗЕМЕЛЬ

Деркульський Р.Ю.

*к.е.н., молодший науковий співробітник відділу експериментального проектування
землекористування «Інноваційний центр»
Інститут землекористування НААН України
м. Київ, Україна*

ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО КУРСУ В ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ В УКРАЇНІ: ЕЛЕМЕНТ «ПОСТАЧАННЯ ЧИСТОЇ, ДОСТУПНОЇ ТА БЕЗПЕЧНОЇ ЕНЕРГІЇ»

Як майбутній член Європейського Союзу Україна має імплементувати правила та політики ЄС, однією з яких є політика Європейського Зеленого курсу.

Російська агресія проти України та подальші збої на енергетичному ринку і зростання цін лише посилили переконання в тому, що ЄС має покласти край своїй залежності від російських викопних видів палива та прискорити «зелену» трансформацію. У плані REPowerEU, представленому у травні 2022 року, Європейська Комісія окреслила свої плани, які допоможуть ЄС:

- розгортати більше відновлюваних джерел енергії;
- заощаджувати енергію;
- диверсифікувати постачання енергоносіїв [1].

На даний час у земельному законодавстві України існують обмеження, які полягають в тому, що об'єкти альтернативної енергетики, що використовують відновлювані джерела енергії (енергія сонячна, вітрова, аеротермальна, геотермальна, гідротермальна, енергія хвиль та припливів, гідроенергія, енергія біомаси, газу з органічних відходів, газу каналізаційно-очисних станцій, біогазів) відповідно до статті 14 Закону України «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів» можуть розміщуватися виключно на землях, віднесених до категорії: «землі промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення» [2].

Ще більш обмежувальними в цьому контексті виглядають положення Порядку ведення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 червня 2021 р. № 681, який визначає процедуру та вимоги щодо ведення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва. Так, згідно з пунктом 27 цього порядку аналіз поданих/внесених даних щодо їх достовірності проводиться шляхом порівняння, встановлення відповідності та підтвердження поданих/внесених даних з даними, визначеними, зокрема додатком 3, та даними, що надходять у порядку електронної інформаційної взаємодії електронної системи з електронними інформаційними ресурсами [3].

Відповідно до цього додатку аналіз відповідності враховує дані Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000 та для коду класифікатора 2302.4 «Електростанції на нетрадиційних джерелах енергії» встановлено відповідність

виду цільового призначення земельної ділянки: «для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій» (код 14.01), а також відповідно до чинного раніше Українського класифікатора цільового використання землі (УКЦВЗ):

код 1.10.3 (Землі населених пунктів – промисловості по виробництву та розподіленню електроенергії);

код 3.1.3 (Землі промисловості, транспорту, зв'язку, оборони та іншого призначення – промисловості по виробництву та розподіленню електроенергії).

На нашу думку, впровадження Європейського Зеленого курсу в землевпорядкування в Україні, зокрема елементу «Постачання чистої, доступної та безпечної енергії» має полягати у розширенні переліку категорій земель на яких можуть розміщуватися об'єкти альтернативної енергетики, що використовують відновлювані джерела енергії (Рис. 1).

Рисунок 1. Впровадження елементу «Постачання чистої, доступної та безпечної енергії» Європейського Зеленого курсу в землевпорядкування в Україні

Важливим постає питання диференціації такого розміщення, залежно від категорії земель та власне самих об'єктів альтернативної енергетики, що використовують відновлювані джерела енергії, розміщення яких може потребувати встановлення охоронних зон, певних санітарних обмежень тощо та потребуватиме подальших досліджень.

Список використаних джерел

1. Delivering the European Green Deal. Електронний ресурс / European Commission. – 14 лип. 2021. – Режим доступу:

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/delivering-european-green-deal_en.

2. Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів : Закон України № 2480-17 від 2024 р. Електронний ресурс. – Офіційний веб-портал парламенту України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2480-17#Text>.

3. Деякі питання забезпечення функціонування Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва : Постанова Кабінету Міністрів України № 681 від 2021 р.

Електронний ресурс. – Офіційний веб-портал парламенту України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/681-2021-п#n945>.

Implementation of the European Green Deal in land management in Ukraine: the “supplying clean, affordable and secure energy” element

Abstract: *as a prospective member of the European Union, Ukraine must implement EU policies, including the European Green Deal. The urgency for this shift has intensified due to Russia’s aggression and disruptions in the energy market. However, current Ukrainian land legislation confines renewable energy facilities to “lands of industrial, transportation, communications, power, defense and other purpose” category only. Further restrictions arise from national electronic construction regulations, which strictly validate land-use data. To advance the “Delivering Clean, Affordable and Secure Energy” goal, it is proposed to expand permissible land categories for renewable energy facilities, taking into account protective zones and other relevant constraints.*